

גיליון מס' 14 • פרשת ויגש • תשפ"ג

ת

קרובה ישועתך לבוא

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי מרדכי מקוזמיר זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות תלמידיו אחריו

סיפור השבוע

פעם אחת אמר אדמו"ר הרב הצדיק ר' מרדכי מקוזמיר זצ"ל על אודות המטעים את העולם ועושים עצמם לצדיקים, פירוש בדרך צחות הגמרא (קידושין מ') אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתעטף שחורים ויעשה מה שלבו חפץ. ותוספות שם תמה על זה חס ושלום כו'. ואדמו"ר ז"ל פירוש על פי מה שכתוב (בסוכה מ') 'כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו', והטעם כי השי"ת ברא את האדם ונתן לו כח הבחירה לבחור בטוב או ברע, ולכן מן ההכרח שיהא אצל כל אחד ואחד שני היצרים שווים, היצר טוב כמו היצר הרע. ומי שהוא איש גדול וצדיק ויש לו יצר טוב גדול, על כרחיך שיהיה לו גם כן יצר הרע גדול, כדי שיהא לו בחירה. כי באם היה לו יצר טוב גדול ויצר הרע קטן ממנו, אז יהא מוכרח לבחור בטוב, ותתבטל אצלו הבחירה. והנה היצר הרע הוא מלאך, ואיתא בזוה"ק (פ' וירא דף ק"א) דהמלאכים אינם יודעים מחשבות בני אדם. ועיין תוספות שבת (י"ב). ולכן כשרואה היצר הרע שאחד הולך בחלוקא דרבנן ומתלבש לבנים כמלבושי צדיק, הלא סובר כי הוא צדיק באמת, ויש לו יצר טוב גדול, כי הלא הוא אינו יודע מחשבותיו, ואם כן הוא מתגבר עליו, שיהא גם היצר הרע גדול כמו היצר טוב כדי שיהא לו בחירה, אבל באמת היצר טוב שלו הוא קטן, וכשהיצר הרע נעשה גדול מהיצר טוב, אז אף אם הוא רוצה אחר כך לבחור בטוב ולשוב בתשובה, אי אפשר, כי יש לו יצר טוב קטן ויצר הרע גדול. וזה פירוש הגמרא, מי שיצרו מתגבר עליו, היינו שיצר הרע מתגבר עליו יותר משיעור גודל היצר טוב שלו, והיינו על ידי שהוא עושה עצמו לצדיק, וסובר היצר הרע שיש לו יצר טוב גדול, לכן גם הוא מתגבר מאד. על זה נתן בגמרא עצה שילך למקום שאין מכירין אותו, וילבש שחורים ויתעטף שחורים, היינו שיסור מעליו האיצטלא וחלוקא דרבנן והבגדי לבן שנהגו הצדיקים לילך בהם, רק ילבוש בגדים שחורים כאיש פשוט אשר יש לו יצר טוב קטן, וממילא גם היצר הרע יהיה קטן כמו היצר טוב, ואז יוכל לעשות מה שלבו חפץ, היינו שיוכל לבו לעשות תשובה ולבחור בטוב - מה שלבו לב הישראלי חפץ באמת, כי יהיה לו יצר הרע ויצר טוב שווים, ואז יוכל לבחור בטוב ולשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך שמו.

אמרות טהורות

"ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני"

הענין והאמת מזה דיודע מבריאת העולם דהאדם היה סוף כל הנבראים והכל העה בעבורו בסוד סוף מעשה במחשבה תחלה כדי שיתנהג העולם כפי הנהגתו, והנה אם האדם הולך בדרך הטוב ומקיים כוונת הבריאה אז מתנהג העולם כפי מעשיו הטובים, ואם האדם נכשל חס ושלום במעשים לא טובים יש לו תרופה בתשובה לפני השם יתברך ולזכך מעשין בתיקון מדותיו.

וזהו מרומז ויגש אליו יהודה, כשאישי יהודי רוצה לקרב את עצמו להשם יתברך, והיצר הרע מראה לו שאין לו עוד תקוה חס ושלום, אז העצה לזה ויאמר אליו בי אדני, שיאמר כי אדנות השם יתברך תלוי בי שיש בי כח להמליך להשם יתברך על כל האברים. ולמי שהיצר הרע מפילו לבחינת גאות חס ושלום, העצה לזה שיאמר בי אדני, כי אנכי החייב בכל הרעות המתרגשות ובאות לעולם, 'ביי אדני' מרמז על י"ב צירופי אדני, שעל ידי שורין הדינין, ולהיפך, 'ביי אדני' שאוכל אנכי לתקן י"ב צירופי אדני:

קיריין

הרה"ג ר' אלתר יוסף ברוך הורברג זצ"ל בנו של הרב הצדיק יצחק בצלאל שהיה האב"ד דק"ק בזסק, היה מורה הוראה וראב"ד בקהילת קיילץ עד השואה, היה מלמד את הבחורים פלפולי דאורייתא והשפיע עליהם מאוד בדרשותיו המופלאות מאוד, וחופץ מזה שהיה תלמיד חכם עצום, גם היה בקי בעניני מסחר והיה הבורר והפוסק של כל הריבים של סוחר קיילץ לשביעות רצונם של כל הצדדים.

נפלאות ערותיך

"שמא מדמים אתם בעיניכם כי הנכם מכירים את רבי מרדכי מקוזמיר?" קרא הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצוק"ל "דעו נא כי אינכם מכירים אותו, כי כוח קדושתו וצידקותו ומדרגותיו במדת הקדושה והפרישות היו לפלא גם אם היה חי בזמן התנאים והאמוראים!", ואף אביו הקדוש הפליג בקדושתו באופן מופלא באוזני משלחת חסידי מחותנו הרה"ק ה'בית אהרן' מקארלין זצוק"ל. ככה הבינו צדיקי עליון את קדושתו הנשגבה של רבינו, וקראו אחריו 'מקודש מקודש'.

